

קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּיהּ וּמְשׁוּם כַּךְ תִּלְהַבּוּ הַקִּבְלָה אֶת זְכוּת כָּל הַדּוֹר מֵאַחֵר
 שֶׁהוּא מְזַכֶּה אֶת כּוֹלָם. וּבִגְיִין דָּא אִוְקְמוּהָ רַבָּנִין, אִשָּׁה אַחַת
 יִלְדָּה בְּמִצְרַיִם שְׁשִׁים רַבּוֹא בְּכָרִם אֶחָד וּמְשׁוּם כַּךְ בִּיֵּאֲרוּ חו"ל
 וְאִמְרוּ שֶׁאִשָּׁה אַחַת יִלְדָּה בְּמִצְרַיִם שְׁשִׁים רַבּוֹא בְּכָרִם אַחַת [ט], דִּהֲיִינוּ שֶׁהִיא הִיתָה יוֹכֵבֵד
 אִם מֹשֶׁה שֶׁהִיא הוֹלִידָה אֶת מֹשֶׁה שֶׁהוּא שְׁקוּל כִּנְגֵד שְׁשִׁים רַבּוֹא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאַף
 עַל גַּב דְּאִוְקְמוּהָ רַבָּנִין בְּמַלְיָן אַחֲרָנִין, שְׁבַעִים פָּנִים
 לַתּוֹרָה וְאִפְּלוּ שֶׁכֵּבֵר בִּיֵּאֲרוּהוּ חו"ל בְּאִופְנִים אַחֲרִים [טא] בְּכָל זֹאת שְׁבַעִים פָּנִים לַתּוֹרָה

וְהַכֵּל אִמְתָּ.

כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים וְנִעְלָמִים

דִּהְכִי אֶרֶץ דְּמֵאֲרֵי רָזִין, אֲמַרִין מִרְגְּלִית לְתַלְמִידֵיהוֹן

וְהִנֵּה הִטְעַם שְׂרַמְזוֹ חו"ל אֶת סוּד זֶה בְּמֵאמֵר שֶׁאִשָּׁה אַחַת יִלְדָּה שְׁשִׁים רַבּוֹא

בְּכָרִם אַחַד, הוּא בְּגַלָּל שֶׁכַּךְ הוּא דִּרְכָם שֶׁל בְּעָלֵי הַסּוּדוֹת שֶׁהֵם אֹמְרִים אֶת מִרְגְּלוֹת סוּדָם

לְתַלְמִידֵיהֶם בְּדֶרֶךְ רִמּוֹז, וְלֹא אֶשְׁתַּמּוּדְעוֹן בִּיהּ בְּרַמְיָזָא, אֶהְדֵּר

אִם הָרֶשֶׁב"י

(בְּמִדְבָּר א') וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכָל אֲשֶׁר צִוָּה
 ה' אֶת מֹשֶׁה, (דְּבָרִים ל"ד) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד
 בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה.

[טא] כְּדֵאִיתָא בְּתִיקוּנֵי זוֹהַר דִּף קִיד עֲמוּד א'
 וְאִוְקְמוּהוּ קְדָמָאִין דְּלִית דּוֹר פְּחוֹת מִשְׁשִׁים
 רַבּוֹא וּבִגְיִין דָּא אִתְּמַר בִּיהּ אִשָּׁה אַחַת יִלְדָּה
 בְּמִצְרַיִם שְׁשִׁים רַבּוֹא בְּכָרִם אַחַד וּמִנּוּ דָּא
 מֹשֶׁה דִּאִיהוּ שְׁקוּל כְּשְׁשִׁים רַבּוֹא מִיִּשְׂרָאֵל.

[ט] כְּדֵאִיתָא בְּשִׁיר הַשִּׁירִים רַבֵּה פִּרְשָׁה א'
 רַבִּי הִיָּה יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ וְנִתְנַמְנֵם הַצִּיּוֹר, בְּקֶשׁ
 לְעוֹרְרֵן אִמְרֵי יִלְדָּה אִשָּׁה אַחַת בְּמִצְרַיִם שְׁשִׁים
 רַבּוֹא בְּכָרִם אַחַת, וְהִיָּה שֵׁם תַּלְמִיד אַחַד
 וְרַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּרַבִּי יוֹסִי שְׁמוֹ אִמְרֵי לִיהּ מֵאֵן
 הוּת כֵּן, אִמְרֵי לִיהּ זֶה יוֹכֵבֵד שִׁילְדָה אֶת מֹשֶׁה
 שֶׁשְׁקוּל כִּנְגֵד שְׁשִׁים רַבּוֹא שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַה"ד
 (שְׁמוֹת ט"ו) אִזּוּ יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

לַע"נ מֵרִים בֶּת רַחֵל ע"ה - וְלַע"נ ר' אֱלִיהוּ נַעֲנָה ז"ל

לֹזֶן הָהוּא מֶלֶךְ בְּמִלֵּי שְׁחוֹק וְאִם הַתְּלַמִּידִים לֹא הִבִּינוּ אֶת הַרְמוֹז אִזּוּ הֵם מְבַאֲרִים לָהֶם אֶת הַדָּבָר בְּדֶרֶךְ צָחוּק וְחִידוֹת, בְּגִוּוֹנָא דִּהְהוּא דְאָמַר, דְּבִיצָה אַחַת, אֶפִּילַת שְׁתֵּינָן בְּרָכִין כְּגוֹן מִי שֶׁאָמַר שְׁבִיצָה אַחַת הַפִּילָה שְׁשִׁים כְּרֻכִּים. וְאַתָּא בִיצָה וְנִפְלַת מִן עוֹפָא דִּהְוָה פָּרַח בְּאִוִּירָא, וּמִחָתָא אֵלִין שְׁתֵּינָן בְּרָכִין וְאִזּוּ בָאָה בִיצָה שְׁנִפְלָה מִעוֹף שְׁהִיָּה פוֹרַח בְּאִוִּיר וְהִיא הִכְתָּה אֶת אוֹתָם הַשְּׁשִׁים כְּרֻכִּים [ב], וּמִאֲרִי דְלִיצְנוּתָא אָמְרוּ, דְּלֹא אָמַר הוּא אֶלָּא דְּבַר נָשׁ פְּתַב שְׁשִׁים בְּרָכִין, וְאַתָּא בִיצָה דְּנִפְקַת מִן עוֹפָא וּמִחָקַת שְׁתֵּינָן בְּרָכִין דְּכִתְיָבָה [ג] וּבְעֵלִי הַלִּיצְנוֹת אָמְרוּ שְׁבִאמַת לֹא כִךְ אָמַר בַּעַל הַמֵּאמַר הַזֶּה, אֲלֹא כּוּוֹנְתּוּ הִיתָה שְׁהִיָּה אָדָם שֶׁכָּתַב עַל נִייר אֶת הַתִּיבוֹת שְׁשִׁים כְּרֻכִּים וּבָאָה בִיצָה שְׁנִפְלָה מִהָעוֹלָם וְהִיא מַחֲקָה אֶת הַכְּתָב שֶׁל הַשְּׁשִׁים כְּרֻכִּים. וְחָס וְשָׁלוֹם דְּמִאֲרִי אוֹרִייתָא אָמְרִין מִלִּין דְּשְׁחוֹק, וּדְבָרִים בְּטָלִים בְּאוֹרִייתָא וְאָמַר הָרַעִיָּא מִהִימְנָא שְׁחַס וְשָׁלוֹם לוֹמַר שְׁבַעֲלִי הַתּוֹרָה אָמְרוּ דְּבִרֵּי צָחוּק וּדְבָרִים בְּטָלִים בַּתּוֹרָה כִּי בִאמַת הַכֹּל הוּא סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים וְנַעֲלָמִים וּכְדִלְקָמָן.

אֶפְרוּחִים בַּעֲלֵי מִשְׁנָה מִצַּד ז"א, בִּיצִים בַּעֲלֵי מִקְרָא מִצַּד הַמַּלְכוּת
אֶלָּא הָא אוֹקְמוּהָ, (דְּבָרִים כב) אֶפְרוּחִים, אֵלִין מִאֲרִי

אור הרשב"י

[ב] כַּעֲיִן מִשְׁכַּב בְּכּוּרוֹת דָּף נֹז עֲמוּד ב' הָעֵיד רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל בֶּן סְתֵרִיָּאל מַעֲרַקַת לְבִינָה לִפְנֵי רַבִּי: וְכו' פַּעַם אַחַת נִפְלָה בִיצַת בַּר יוֹכְנָן, וּמִבַּעַה שְׁשִׁים כְּרֻכִּים, וְשִׁבְרָה שְׁלֹשׁ	מֵאוֹת אֲרוּזִים. [ג] וְכָתַב הַרְמִ"ק שְׁנֵרָאָה שְׁאִין זֶה מַלְשׁוֹן הַזֶּה לֹא הוּא הִנֵּה מִבְּחוּץ וְהַמַּעֲתִיקִים הַכּוֹנִסִּהוּ בִּפְנִים.
---	--

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

לַעֲנֵן מֵרִים בַּת רַחֵל עִיָּה – וְלַעֲנֵן ד' אֱלֹהֵיהּ נַעֲנָה ז"ל

מִשְׁנָה והנה מאמר זה כבר ביארוהו החברים שהוא סוד מש"כ 'כי יקרא קן ציפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ אפרוחים או ביצים' וביארו חז"ל שמש"כ 'אפרוחים' פירושו שהם אלו הבעלי ששה סדרי משנה שהם מצד ו"ק דז"א. **או ביצים, אֵלֶּיִן מֵאֲרֵי מִקְרָא** ומש"כ 'או ביצים' פירושו שהם אלו הבעלי מקרא שהם מצד המלכות הנקראת ביצה (רמ"ק וכמבואר בתיקונ"ז ב' ע"ב). **וּכְגֻוּנָּא דְנִפְל מֵהוּא נְפֹל, דְּאִיהוּ בַר נְפִלִי, נְפִילַת פִּיצָה דְּאִיהוּ אֶתְרוּג שִׁיעוּרָא בְּכַבִּיצָה** וכמו שנפל בגלות אותו ניפול [טו] שהוא ז"א הנקרא בר נפלי, כך נפלה בגלות המלכות הנקראת ביצה שהיא גם נקראת אתרוג ומשום כך שיעור האתרוג הוא בכביצה [סח] (רמ"ק). **וּבְגִינָה אֶתְמַר** (עמוס ט) **בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סֵפֶת דְּדוֹד הַנוֹפֶלֶת** ובגלל המלכות נאמר 'ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת', דהיינו שבעת הגאולה יקים הקב"ה את המלכות הנקראת סוכת דוד מנפילתה. **וְנִפְּלוּ עִמָּהּ** (שיר השירים ו) **שְׁשִׁים יְהָה מְלָכוֹת, דְּאִינוּן בְּרִיכִין בָּהּ** כי הנה נפלו עם המלכות כל ששת ההיכלות שלה, והם הנקראים 'ששים המה מלכות', ומצדם הוא ששים מסכתות שבעל פה וכל אלו נפלו יחד עם המלכות בגלות מאחר שהם כרוכים ודבוקים עמה כי הם דבוקים בהיכל השביעי ששם שוכנת המלכות (רמ"ק), **כְּגֻזַּן פִּיצַד פּוֹרְכִין אֶת שְׁמֵעַ** והנה כרוכים הוא מלשון דיבוק

אור הרשב"י

נפלי אמר ליה משיח, והוא מאחר שהוא משורש מלכות בית דוד שנפלה בגלות. [סח] כדאיתא בסוכה דף לא עמוד ב' תא שמע: שיעור אתרוג קטן, רבי מאיר אומר: כאנוז, רבי יהודה אומר: כביצה.

[טו] והנה ז"א נקרא ניפול שפירושו שהוא אפרוח הנפל מן הקן וכך הוא אצל ז"א שממנו התחילה הנפילה בגלות (רמ"ק). אמנם ביהל אור ביאר שבר נפלי הוא המשיח והוא ע"פ המבואר בסנהדרין צ"ו ע"ב מאן בר

הלימוד הלימוד

לע"נ מרים בת רחל ע"ה - ולע"נ ר' אליהו נענה ז"ל

והתחברות, כגון מש"כ כיצד כורכים את שמע שפירשו שכיצד מחברים את קריאת שמע לקוראה ברצף בלא הפסקה כלל [10]. **וְאֵינוֹן לָקַבֵּל שְׁשִׁים מִסְכָּתוֹת** ואלו ששת היכלותיה של המלכות הם כנגד ששים מסכתות שבתורה שבעל פה, מאחר שכל היכל כלול מעשר ומשום כך המלכות נקראת הלכה למשה מסיני (רמ"ק). **וְעֵלְמוֹת אֵין מִסְפָּר, אֵלֵין** (תהלים מה) **בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ, דְּאֵינוֹן הֶלְכוֹת, דְּלִית לֹון חוּשְׁבָן** ומש"כ 'ועלמות אין מספר' פירשו שהן אלו ההלכות שיש בכל מסכת שאין להן מספר, ועליהן נאמר 'בתולות אחריה רעותיה', דהיינו שיש במלכות מחנות הנקראים בתולות שהולכות אחריה בכדי להוליכה אל הייחוד ומצדן יש הלכות רבות שאין להן מספר, ולפי"ז מה שאמר אותו אחד בענין המעשה שביצה

אור הרשב"י

שמא חס ושלום יש במטתי פסול, כאברהם שיצא ממנו ישמעאל, ואבי יצחק שיצא ממנו עשו. אמרו לו בניו: שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. אמרו: כשם שאין בלבך אלא אחד – כך אין בלבנו אלא אחד. באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. אמרי רבנן: היכי נעביד? נאמרוהו – לא אמרו משה רבינו, לא נאמרוהו – אמרו יעקב. התקינו שיהו אומרים אותו בחשאי. אמר רבי יצחק, אמרי דבי רבי אמי: משל לבת מלך שהריחה ציקי קדירה, אם תאמר – יש לה גנאי, לא תאמר – יש לה צער. התחילו עבדיה להביא בחשאי. אמר רבי אבהו: התקינו שיהו אומרים אותו בקול רם מפני תרעומת המניין. ובנהרדעא דליבא מינין – עד השתא אמרי לה בחשאי.

[10] וכדאיתא בפסחים דף נו עמוד א' וכורכין את שמע. היכי עבדי? אמר רב יהודה: אומרים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, ולא היו מפסיקין. רבא אמר: מפסיקין היו אלא שהיו אומרים היום על לבבך דמשמע: היום על לבבך, ולא מחר על לבבך. תנו רבנן: כיצד היו כורכין את שמע? אומרים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד ולא היו מפסיקין (ופירש"י בין אחד לואהבת), דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: מפסיקין היו, אלא שלא היו אומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. ואנן מאי טעמא אמרינן ליה? כדדריש רבי שמעון בן לקיש, דאמר רבי שמעון בן לקיש: ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם. ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין, ונסתלקה ממנו שכינה. אמר:

הלימוד היומי

לע"נ מרים בת רחל ע"ה – ולע"נ ר' אליהו נענה ז"ל